

**ВСЕУКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР «УКООПОСВІТА»**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**учасників Дев'ятнадцятої
науково-практичної конференції студентів
закладів вищої та фахової передвищої освіти
Укркоопспілки**

**«Інноваційні процеси
і їх вплив на ефективність
діяльності підприємства»**

Частина 1

**Укоопосвіта
2023**

Інноваційні процеси і їх вплив на ефективність діяльності підприємства

Науково-практична конференція
2023 року

Збірник тез доповідей учасників Дев'ятнадцятої науково-практичної конференції студентів закладів вищої та фахової передвищої освіти Укркоопспілки *«Інноваційні процеси і їх вплив на ефективність діяльності підприємства»*. Частина 1. – К. : НМЦ «Укоопосвіта», 2023. – 141 с.

Редакційна колегія:

ВОЙНАШ Лідія, к.е.н
ВІНІЧЕНКО Катерина
ДЕЛІЯ Оксана, к.і.н., доц.
ДОБРИДНИК Степан
ЗУБКО Наталія
КАБАЦІ Богдан, к.е.н., доц.
КОЛОТІЙ Світлана, к.е.н.
КОШКАРОВ Степан, к.е.н., доц.
КУЦИК Петро, д.е.н., проф.
ЛІМАКОВА Людмила
МАНЖУРА Олександр, д.е.н., проф.
МИХАЙЛОВ Олександр, к.п.н., доц.
МУЛЯРЧУК Василь, к.е.н., доц.
НЕСТУЛЯ Олексій, д.і.н., проф.
ПІХОТІНА Любов
СЕМАК Богдан, д.е.н., проф.
СИЛАНТЬЄВА Олена
ТЕЛЯЧИЙ Юрій, д.і.н., проф.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бобровський А. А. Кооперативний рух в Україні: історія, сучасність, перспективи / А. А. Бобровський. 2021.
2. Данильченко В. М. Державна підтримка розвитку споживчої кооперації в Україні / В. М. Данильченко // Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. – 2020. – № 2. – С. 96-100.
3. Статистичний щорічник України за 2022 рік: збірник. Державна служба статистики України. – К. 2022. – С. 450-484.
4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/15762/37>.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВИ

Сичук Діна

Єжелій Юрій – науковий керівник,
Полтавський університет економіки і торгівлі

Анотація. Стаття аналізує можливості споживчої кооперації в повоєнній відбудові та пропонує ефективні кроки її інтеграції в розвиток економічної системи України.

Ключові слова: споживча кооперація, трифункціональна модель, синергетичний ефект, транснаціональна корпорація.

Постановка проблеми. Реалізація програми розвитку держави після отримання Україною статусу кандидата на членство в ЄС включає в себе впровадження європейських принципів управління в економіці країни. Це завдання є актуальним для споживчої кооперації, яка є дійсним членом міжнародних кооперативних організацій, Міжнародного кооперативного альянсу (ІСА), Європейського співтовариства споживчих кооперативів (Euro Coop) та інших.

Зокрема, на наш погляд, особливо негативний руйнівний вплив на розвиток товарообігу має макроекономічна ситуація в умовах військового стану. Основою реалізації споживчих товарів є наявність платоспроможного попиту, відповідного обсягу покупних фондів, які залежать не стільки від державного регулювання їх розміру, скільки від загальної ситуації в економіці країни.

Аналіз основних досліджень. Наукові основи кооперативного руху створювалися та розвивалися декількома поколіннями вчених і кооператорів-практиків різних країн. Великий внесок у розроблення теорії та організаційних принципів кооперації зробили вчені та кооперативні діячі початку ХХ ст. Науковим основам споживчої кооперації України присвячені праці М. Алімана, В. Апопія, С. Бабенка, В. Галюка, С. Гелея, які одержали широке міжнародне визнання.

Мета. Проаналізувати можливі сценарії відновлення економіки України та розглянути потенціал споживчої кооперації в даному контексті.

Виклад основного матеріалу. Економічна ситуація в Україні сьогодні вимагає проведення масштабних, комплексних і системних перетворень вітчизняної економічної системи для здійснення якісного і кількісного підйому української економіки. Економічний розвиток є фактором державного самоутвердження, національної самоідентифікації і національного єднання. Економічний розвиток, на нашу думку, і є сучасною українською національною ідеєю.

Трифункціональна економічна модель України – модель формування конкурентоздатної та високоефективної української економічної системи, яка базується на запровадженні механізмів підвищення ефективності роботи трьох головних функцій економічної системи – функції виробництва, функції продажу і функції розподілу, а також покращення взаємодії цих трьох функцій.

Економічну систему України необхідно, по-перше, зробити системою, по-друге, зробити економічною, тобто господарською, так як будь-яке господарювання базується на розрахунках можливостей, доцільності і ефективності. Формування нової економічної системи в Україні необхідно здійснювати, виходячи з розрахунків можливостей власних економічних ресурсів, з врахуванням економічної доцільності на основі світового досвіду, та з організацією ефективних форм економічної діяльності господарюючих суб'єктів.

У зв'язку з цим зростає актуальність використання національного господарського надбання, до якого, безумовно, належить споживча кооперація, яка має бути задіяна в процесі розвитку ефективної української економічної системи. Внаслідок цього збільшується важливість розвитку національного кооперативного руху, який слід розглядати в контексті його теоретичних передумов, вивчення досвіду минулих років, закордонного досвіду та перспектив майбутньої еволюції.

Кооперація, як особливий суспільно-економічний інститут, є засобом об'єднання, формування та забезпечення колективних інтересів, що органічно включає приватні інтереси в систему, зберігаючи при цьому сформовані соціально-економічні структури.

Одним із ключових принципів споживчої кооперації є співпраця та взаємодія між підприємствами та споживачами. Цей підхід дозволяє не лише ефективно використовувати ресурси та матеріали, але й забезпечувати якість та доступність продукції для населення. Після закінчення сучасної війни, система споживчої кооперації України повинна продовжувати забезпечувати населення товарами першої необхідності та відновлювати соціальну інфраструктуру. Для досягнення цих цілей в сучасних умовах військового стану, варто здійснювати такі практичні дії:

1. Залучення більшої кількості громадян до споживчої кооперації.
2. Розвиток співпраці між споживчими кооперативами.

3. Впровадження нових технологій у виробництво та розвиток електронної комерції.

4. Сприяння розвитку малих та середніх підприємств шляхом надання фінансової підтримки та консультування в галузі бізнесу, що допоможе створити нові робочі місця та зміцнити економіку країни в цілому.

5. Участь у формуванні екологічної культури та зменшенні впливу на навколишнє середовище.

Для успішної реалізації своїх функцій споживчі кооперативи мають координувати свою господарську діяльність і виступати на ринку коштів, товарів та послуг на основі взаємної домовленості як єдина система. Вони повинні мати єдиний фірмовий знак (СООР), який засвідчує спільну відповідальність за якість пропонувананих товарів та послуг.

Зважаючи на те, що після війни Україна потребуватиме значної фінансової допомоги для відновлення і розвитку економіки, споживча кооперація може застосувати наступні поради для залучення та використання міжнародної допомоги від інших країн:

1. Розробити проекти, що мають реальний економічний та соціальний ефект. Важливо підготувати ефективні бізнес-плани та інвестиційні пропозиції.

2. Залучати іноземних інвесторів та бізнесменів. Споживча кооперація може допомогти у підготовці та проведенні інвестиційних форумів та бізнес-місій, що сприятимуть залученню іноземних інвестицій та бізнесменів.

3. Розробити план використання міжнародної допомоги та контролювати його виконання.

4. Використовувати мережу міжнародних контактів та партнерств.

5. Вести відкрите спілкування та звітність з міжнародними партнерами та донорами.

6. Встановлювати партнерські відносини з іншими країнами та організаціями з метою співпраці в різних напрямках, що може допомогти у залученні міжнародної допомоги та розвитку співпраці у відновленні економіки України.

Ще один варіант співпраці споживчої кооперації з міжнародними компаніями та ТНК – це створення спільних проєктів на основі принципів корпоративної соціальної відповідальності. Завдяки такій співпраці можна досягти значних успіхів у вирішенні соціальних проблем та зміцненні позицій споживчої кооперації на міжнародному ринку.

Водночас, необхідно мати на увазі, що співпраця з міжнародними компаніями та ТНК повинна базуватися на принципах взаємовигідності та уважності до інтересів споживчої кооперації та її членів. Також важливо відстоювати принципи етичної та соціальної відповідальності в рамках такої співпраці.

Інтеграція споживчої кооперації в модель відбудови економіки України може бути здійснена за принципом синергетичного ефекту, який досягається за рахунок акумуляції ресурсів і розширення масштабів виробництва. В результаті

відбувається оптимізація міжгалузевих зв'язків, вихід підприємств на міжнародні ринки, скорочуються витрати і підвищується конкурентоспроможність продукції.

Наразі соціально-економічний потенціал споживчої кооперації не використовується повністю. Розвиток кооперації, заснований на принципах самоорганізації, самоврядування, самофінансування та самоокупності витрат в рамках пріоритетних державних проєктів, може стати потужним фактором розвитку сільських територій та сільського господарства в цілому.

Варто зазначити, що на території держави уже розроблений механізм інтеграції споживчої кооперації у систему допомоги постраждалим. Створений і працює Спеціальний Благодійний Фонд Укркоопспілки, у якому акумулюється міжнародна допомога, що надійшла і надходить від кооператорів із різних країн для їх українських колег. Із фонду підприємства та організації споживчої кооперації, які постраждали внаслідок воєнної агресії росії, зможуть отримати кошти на відбудову та відновлення кооперативних об'єктів.

Висновки. У умовах ринкової трансформації суспільства Укркоопспілка виконала свої основні завдання: зберегла цілісність системи та не допустила розпаду споживчої кооперації. Цьому сприяло також наукове супроводження усіх заходів, спрямованих на збереження кооперативної власності, залучення провідних науково-дослідних установ та закладів освіти Укркоопспілки. Треба пам'ятати, що існує якісна різниця між офіційними статистичними даними обсягів майнових об'єктів та активів, кількості проведених господарських операцій, мережі кооперативних зв'язків з реальним рівнем виконання системою споживчої кооперації покладених на неї соціально-економічних функцій, статутних завдань.

Роль споживчої кооперації в післявоєнній відбудові України є важливою та незамінною. Споживча кооперація може бути ефективним інструментом для зміцнення економіки, забезпечення соціальної захищеності населення та розвитку малих та середніх підприємств. Для досягнення цих цілей необхідно вдосконалювати законодавство, розвивати кооперативні структури, залучати міжнародну допомогу та співпрацювати з міжнародними компаніями та ТНК на принципах взаємовигідності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Апопій В. В. Споживча кооперація України: особливості розвитку та сучасне бачення. URL: http://bses.in.ua/journals/2018/35_1_2018/6.pdf.
2. Голік І. Л. Синергетичний ефект діяльності кластерних формувань. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4053>.
3. Новак А. Я. Як підняти Українську економіку. URL: <https://podolyanin.com.ua/suspilstvo/15411> (дата звернення: 17.03.2023).
4. Створено благодійний фонд для відбудови кооперативних об'єктів. URL: <http://www.coop.ua/uk/stvoreno-blagodijnyj-fond-dlya-vidbudovy-kooperativnyh-ob-yektiv>.

Зміст

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ <i>Боднарюк Марта</i> <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	3
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ <i>Дудик Наталія, Косик Марта</i> <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	7
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ <i>Сичук Діна</i> <i>Полтавський університет економіки і торгівлі</i>	11
ПРОБЛЕМИ ТА МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ: ПРОЄКТНИЙ ПІДХІД УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ <i>Степаненко Олег</i> <i>Полтавський університет економіки і торгівлі</i>	15
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: СТАРТАП-ПРОЄКТИ <i>Костишак Марія</i> <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	20
ВИЖИТИ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ: МІСЯ МОЖЛИВА <i>Сарканич Марина</i> <i>Мукачівський кооперативний фаховий коледж бізнесу</i>	25
УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ <i>Пристаї Юлія</i> <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	28
ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ І ЇХ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА <i>Трянова Діана</i> <i>Миколаївський фаховий коледж бізнесу і права</i> <i>Полтавського університету економіки і торгівлі</i>	30
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ <i>Лесько Соломія</i> <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	36

Навчальне видання
**Інноваційні процеси і їх вплив на
ефективність діяльності підприємства**
Частина 1
Збірник тез доповідей

Матеріали конференції подано без скорочень в авторській редакції

Підготовлено до друку Навчально-методичним центром «Укоопосвіта»

Оригінал-макет *ТУРСЬКИЙ Віталій*

*Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу
Навчально-методичного центру «Укоопосвіта» заборонено*

Підп. до друку 12.05.2023 Обл.-вид. арк. 8,81
Наклад ЕВ

НМЦ «Укоопосвіта», 2023
01001 м. Київ, вул. Хрещатик, 7/11